

Majandus- ja taristuministri 25. septembri 2015. a määrus nr 121
 „Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali
 künniskogus ning suurõnnetuse ohuga ettevõtte
 ohtlikkuse kategooria ja ohtliku ettevõtte määratlemise kord”
 Lisa

Ohtlike ainete ohukategooriad ning ohtlike ainete alammäär ja künniskogus ohtliku ning suurõnnetusohuga ettevõtte määramiseks

Kui ohtlik aine on hõlmatud tabeli 1 ohukategooriasse ning on samuti nimetatud tabelis 2, kohaldatakse tabelis 2 määratletud alammäärasid ja künniskoguseid.

Tabel 1
Ohtlike ainete ohukategooriad

EÜ määruse 1272/2008 (CLP-määruse) kohased ohukategooriad	Ohulaused	Alammäär ohtliku ettevõtte määramiseks (tonnides)	Künniskogus suurõnnetuse ohuga ettevõtte määramiseks (tonnides)	
		Veerg 1 - Q _a	Veerg 2 - Q _{kB}	Veerg 3 - Q _{kA}
H osa - Oht tervisele				
H1 – AKUUTNE TOKSILISUS/äge mürgisus, 1. kategooria, kõik kokkupuuteviisid	H300 H310 H330	0,5	5	20
H2 – AKUUTNE TOKSILISUS - 2. kategooria, kõik kokkupuuteviisid - 3. kategooria, kokkupuude sissehingamisel (vaata märkus 1)	H300 H310 H330 H331	2,5	50	200
H3 STOT – TOKSILISUS SIHTORGANI SUHTES – ÜHEKORDNE KOKKUPUUDE, STOT SE 1. kategooria	STOT SE 1	2,5	50	200
H4 – NAHASÖÖVITUS/-ÄRRITUS 1. kategooria	H314	100		
H5 – RASKE SILMAKAHJUSTUS/ÄRRITUS 1. kategooria	H318	1000		
P osa – Füüsiline oht				
P1a – PLAHVATUSOHTLIKUD (vaata märkus 2) - ebapüsivad plahvatusohtlikud; - plahvatusohtlikud, allklassid 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 või 1.6; - ained või segud, millel määruse (EÜ) nr 440/2008 meetodi A.14 järgi on lõhkeaine omadused (vaata märkus 3) ja mis ei kuulu ohuklassidesse „Orgaanilised peroksiidid” või „Isereageerivad ained ja segud”	H200 H201 H202 H203 H205	0,5	10	50
P1b – PLAHVATUSOHTLIKUD (vaata märkus 2) Plahvatusohtlikud, allklass 1.4 (vaata märkus 4)	H204	1	50	200
P2 – TULEOHTLIKUD GAASID	H220	5	10	50

Tuleohtlikud gaasid, 1. või 2. kategooria	H221			
P3a – TULEOHTLIKUD AEROSOODID (vaata märkus 5.1) 1. või 2. kategooria tuleohtlikud aerosoolid, mis sisaldavad 1. või 2. kategooria tuleohtlikke gaase või 1. kategooria tuleohtlikke vedelikke	H222 H223	15 (neto)	150 (neto)	500 (neto)
P3b – TULEOHTLIKUD AEROSOODID (vaata märkus 5.1) 1. või 2. kategooria tuleohtlikud aerosoolid, mis ei sisalda 1. või 2. kategooria tuleohtlikke gaase ega 1. kategooria tuleohtlikke vedelikke (vaata märkus 5.2)	H222 H223	500 (neto)	5000 (neto)	50 000 (neto)
P4 – OKSÜDEERIVAD GAASID Oksüdeerivad gaasid, kategooria 1	H270	10	50	200
P5a – TULEOHTLIKUD VEDELIKUD - 1. kategooria tuleohtlikud vedelikud; - 2. või 3. kategooria tuleohtlikud vedelikud, mida hoitakse nende keemistemperatuurist kõrgemal temperatuuril; - muud kuni 60 °C leektäpiga vedelikud, mida hoitakse nende keemistemperatuurist kõrgemal temperatuuril (vaata märkus 6)	H224 H225 H226	5	10	50
P5b – TULEOHTLIKUD VEDELIKUD - 2. või 3. kategooria tuleohtlikud vedelikud, mille puhul sellised konkreetsete töötlemistingimused nagu kõrge rõhk või kõrge temperatuur võivad tekitada suurõnnetuse ohu; - muud kuni 60 °C leektäpiga vedelikud, mille puhul sellised konkreetsete töötlemistingimused nagu kõrge rõhk või kõrge temperatuur võivad tekitada suurõnnetuse ohu (vaata märkus 6)	H225 H226	10	50	200
P5c – TULEOHTLIKUD VEDELIKUD 2. või 3. kategooria tuleohtlikud vedelikud, mida ei hõlma P5a ega P5b	H225 H226	500	5000	50000
P6a – ISEREAGEERIVAD AINED JA SEGUD ning ORGAANILISED PEROKSIIDID Isereageerivad ained ja segud, tüüp A või B või orgaanilised peroksiidid, tüüp A või B	H240 H241	5	10	50
P6b – ISEREAGEERIVAD AINED JA SEGUD ning ORGAANILISED PEROKSIIDID Isereageerivad ained ja segud, tüübid C, D, E või F või orgaanilised peroksiidid, tüübid C, D, E või F	H242	10	50	200
P7 – PÜROFOORSED VEDELIKUD JA TAHKED AINED Pürofoorsed vedelikud, 1. kategooria Pürofoorsed tahked ained, 1. kategooria	H250	10	50	200
P8 – OKSÜDEERIVAD VEDELIKUD JA TAHKED AINED Oksüdeerivad vedelikud, 1., 2. või 3. kategooria või oksüdeerivad tahked ained, 1., 2. või 3. kategooria	H271 H272	10	50	200
E osa – Keskkonnaaht				
E1 – ohtlikud veekeskkonnale, akuutse	H400			

toksilisuse/ägeda mürgisuse 1. kategooria või kroonilise toksilisuse 1. kategooria	H410	10	100	200
E2 – ohtlikud veekeskkonnale, kroonilise toksilisuse 2. kategooria	H411	50	200	500
O osa – Muud ohud				
O1 – ained või segud ohulausega EUH014	EUH014	50	100	500
O2 – ained ja segud, millest kokkupuutel veega eraldub tuleohtlikke gaase, 1. kategooria	H260	50	100	500
O3 – ained või segud ohulausega EUH029	EUH029	5	50	200

Tabel 2
Ohtlikud ained

Ohtlikud ained	CAS number (informatiivne)	Alamäär ohtliku ettevõtte määramiseks (tonnides)	Künniskogus suurõnnetuse ohuga ettevõtte määramiseks (tonnides)	
		Veerg 1 - Q _a	Veerg 2 - Q _{kB}	Veerg 3 - Q _{kA}
1. Ammooniumnitraat (vaata märkust 7)	-	1000	5000	10 000
2. Ammooniumnitraat (vaata märkust 8)	-	100	1250	5000
3. Ammooniumnitraat (vaata märkust 9)	-	5	350	2500
4. Ammooniumnitraat (vaata märkust 10)	-	0	10	50
5. Kaaliumnitraat (vaata märkust 11)	-	1000	5000	10 000
6. Kaaliumnitraat (vaata märkust 12)	-	100	1250	5000
7. Arseenpentoksiid, arseen(V)hape ja/või selle soolad	1303-28-2	0,1	1	2
8. Arseentrioksiid, arseenis(III)hape ja/või selle soolad	1327-53-3	0	0	0,1
9. Broom	7726-95-6	2	20	100
10. Kloor	7782-50-5	0,5	10	25
11. Nikliühendid sissehingatava pulbri kujul: nikkemonooksiid, nikkeldioksiid, nikkelsulfiid, trinikkeldisulfiid, dinikkeltrioksiid	-	0	0	1
12. Etüleenimiin	151-56-4	0,5	10	20
13. Fluor	7782-41-4	0,5	10	20
14. Formaldehüüd (kontsentratsioon $\geq 90\%$)	50-00-0	1	5	50
15. Vesinik	1333-74-0	0,5	5	50
16. Vesinikkloriid (veeldatud gaas)	7647-01-0	2	25	250
17. Pliialküülid	-	0,5	5	10
18. Tuleohtlikud veeldatud gaasid, kategooria 1 ja 2 gaasid (k.a veeldatud naftagaas) ja maagaas (vaata märkust 13)	-	5	50	200
19. Atsetüleen	74-86-2	1	5	50
20. Etüleenoksiid	75-21-8	0,5	5	50
21. Propüleenoksiid	75-56-9	0,5	5	50
22. Metanool	67-56-1	10	500	5000
23. 4,4'-metüleen bis (2-klooraniliin) ja/või selle soolad, pulbri kujul	101-14-4	0	0	0,01
24. Metüülisotsüanaat	624-83-9	0	0	0,15
25. Hapnik	7782-44-7	50	200	2000
26. 2,4-tolueendiisotsüanaat	584-84-9	1	10	100

2,6-tolueendiisotsüanaat	91-08-7			
27. Karbonüüldikloriid (fosgeen)	75-44-5	0	0,3	0,75
28. Arsiin (arseentrihüdriid)	7784-42-1	0	0,2	1
29. Fosfiin (fosfortrihüdriid)	7803-51-2	0	0,2	1
30. Väaveldikloriid	10545-99-0	0	0	1
31. Väaveltrioksiid	7446-11-9	1	15	75
32. Polüklorodibensofuraanid ja polüklorodibensodioksiinid (k.a TCDD), arvutatud TCDD-ekvivalendina (vaata märkust 14)	-	0	0	0,001
33. Järgmised KANTSEROGEENID või segud, milles järgmiste kantserogeenide sisaldus on üle 5 massiprotsendi: 4-aminobifenüül ja/või selle soolad, bensotrikloriid, bensidiin ja/või selle soolad, bis-(klorometüül)eteer, klorometüülmetüüleeter, 1,2-dibromoetaan, dietüülsulfaat, dimetüülsulfaat, dimetüülkarbamoüülkloriid, 1,2-dibromo-3-kloropropaan, 1,2-dimetüülhüdrasiin, dimetüülnitrosamiin, heksametüülfosfortriamiid, hüdrasiin, 2-naftüülamiin ja/või selle soolad, 4-nitrodifenüül ning 1,3-propaansultoon	-	0,2	0,5	2
34. Naftasaadused ja alternatiivkütused a) Mootoribensiin ja tööstusbensiin, b) petrooleum (sh reaktiivkütus), c) gaasiõlid (sh diislikütused, kerged kütteõlid ja gaasiõli segud), d) raske kütteõli, e) alternatiivkütused, mis on sama otstarbega ning süttivuse ja keskkonnoahtude osas sarnaste omadustega kui punktides a–d osutatud tooted	-	a - 100 (mootoribensiin ja tööstusbensiin) b kuni e - 1000	2500	25000
35. Veevaba ammoniaak	7664-41-7	1	50	200
36. Boortrifluoriid	7637-07-2	0,5	5	20
37. Vesiniksulfiid	7783-06-4	0,5	5	20
38. Piperidiin	110-89-4	5	50	200
39. Bis(2-dimetüülaminoetüül) (metüül)amiin	3030-47-5	5	50	200
40. 3-(2-etüülheksüüloksü)-propüülamiin	5397-31-9	5	50	200
41. Naatriumhüpokloritit sisaldavad segud (tingimusel, et segu ei liigitata naatriumhüpokloriti puudumisel veekeskkonnale ohtlikusse akuutse toksilisuse 1. kategooriasse [H400]), mis on klassifitseeritud ohtlikuks veekeskkonnale akuutse toksilisuse 1. kategooriasse [H400], sisaldab vähem kui 5 % aktiivkloori ja ei ole liigitatud mõnda tabelis 1 loetletud ohukategooriasse.	-	10	200	500
42. Propüülamiin (vt märkus 15)	107-10-8	50	500	2000
43. Tert-butüülakrülaat (vt märkus 15)	1663-39-4	20	200	500
44. 2-metüül-3-buteennitriil (vt märkus 15)	16529-56-9	50	500	2000
45. Tetrahüdro-3,5-dimetüül-1,3,5-tiadiasinaan-2-tioon (dasomet) (vt märkus 15)	533-74-4	10	100	200
46. Metüülakrülaat (vt märkus 15)	96-33-3	50	500	2000

47. 3-metüülpüridiin (vt märkus 15)	108-99-6	50	500	2000
48. 1-bromo-3-kloropropaan (vt märkus 15)	109-70-6	50	500	2000

Märkused

1. Ohtlik aine, mis klassifitseerub akuutse toksilisuse 3. kategooriasse (kokkupuude suu kaudu, H 301), kuulub ohuklassi „H2 – AKUUTNE TOKSILISUS“ sellistel juhtudel, kui aine ei ole klassifitseeritav ei akuutselt toksiliseks sissehingamisel ega akuutselt toksiliseks nahaga kokkupuutel, näiteks põhjusel, et puuduvad andmed sissehingamisel või nahaga kokkupuutel avalduva toksilisuse kohta.

2. Ohuklass „plahvatusohtlikud“ hõlmab plahvatusohtlike tooteid (CLP-määruse lisa I punkt 2.1). Kui plahvatusohtliku aine või segu kogus tootes on teada, arvestatakse selle kogusega. Kui plahvatusohtliku aine või segu kogus tootes ei ole teada, lähtutakse toote kogumassist.

3. Ainete ja segude plahvatusohtlikkuse katsetamine on vajalik ainult Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/18/EL ohtlike ainetega seotud suurõnnetuse ohu ohjeldamise ning nõukogu direktiivi 96/82/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (edaspidi direktiiv 2012/18/EL) I lisa märkuste punktis 9 viidatud juhul. Rohkem juhiseid katsetustest loobumise kohta on esitatud meetodi A.14 kirjelduses, vt komisjoni määrust (EÜ) nr 440/2008, millega kehtestatakse katsemeetodid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (ELT L 142, 31.5.2008, lk 1–739).

4. Kui allklassi 1.4 kohane plahvatusohtlik aine pakitakse lahti või pakendatakse ümber, klassifitseeritakse see ohukategooria P1a alla, kui ei ole näidatud, et oht vastab CLP-määruse kohaselt endiselt allklassile 1.4.

5.1. Tuleohtlike aerosoolide klassifitseeritakse vastavalt nõukogu direktiivile 75/324/EMÜ aerosoolide käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 147, 9.6.1975, lk 40–47). Direktiivi 75/324/EMÜ kohased eriti tuleohtlikud ja tuleohtlikud aerosoolid vastavad CLP-määruses toodud tuleohtlike aerosoolide 1. ja 2. kategooriale.

5.2. Tabelis 1 nimetatud P3b ohukategooria kasutamiseks peab olema tõendatud, et aerosoolimahutis ei ole 1. ja 2. kategooriasse kuuluvat tuleohtlikku gaasi ega 1. kategooriasse kuuluvat tuleohtlikku vedelikku.

6. Vastavalt CLP-määruse I lisa punktile 2.6.4.5 ei pea vedelikke, mille leektäpp on üle 35°C, klassifitseerima 3. kategooriasse direktiivi 2012/18/EL I lisa märkuste punktis 12 viidatud juhul. Kõrge rõhu või temperatuuri tingimustes see ei kehti ning siis tuleb kohaldada 3. kategooriat.

7. Tabeli 2 real 1 on ammooniumnitraat (5000/10000) - väetis, mis on võimeline iseenesest jätkuvaks lagunemiseks. Sellel real olevaid piirväärtusi kohaldatakse ammooniumnitraadipõhiste kompleksväetiste suhtes (sisaldab ammooniumnitraati ning fosfaati ja/või kaaliumkarbonaati), mis on võimelised iseenesest jätkuvaks lagunemiseks direktiivi 2012/18/EL I lisa märkuste punktis 13 viidatud katse kohaselt ja milles ammooniumnitraadipõhise lämmastiku sisaldus on:

a) vahemikus 15,75ⁱ ja 24,5ⁱⁱ massiprotsenti ja mis ei sisalda põlevaid / orgaanilisi aineid kokku üle 0,4% või mis vastavad Euroopa Parlamendi ja EL nõukogu määruse 2003/2003/EÜ väetiste kohta (ELT L 304, 21.11.2003, lk 1–194) lisa III-2 nõuetele;

b) kuni 15,75 massiprotsenti ja milles põlevate ainete kogus ei ole piiratud.

8. Tabeli 2 real 2 on ammooniumnitraat (1250/5000), mis on klassifitseeritav kui väetis. Sellel real olevaid piirväärtusi kohaldatakse ammooniumnitraadipõhiste lihtväetiste ning kompleksväetiste suhtes, mis vastavad määruse (EÜ) nr 2003/2003 lisa III-2 nõuetele ja mille ammooniumnitraadipõhise lämmastiku sisaldus on:

- a) üle 24,5 massiprotsendi, välja arvatud ammooniumnitraadi segud dolomiidi, lubjakivi ja/või kaltsiumkarbonaadiga, mille puhtusaste on vähemalt 90%;
- b) üle 15,75 massiprotsendi ammooniumnitraadi ja ammooniumsulfaadi segude puhul;
- c) üle 28ⁱⁱⁱ massiprotsendi ammooniumnitraadipõhise lihtväetise dolomiidi, lubjakivi ja/või kaltsiumkarbonaadi segudes, mille puhtusaste on vähemalt 90 %.

9. Tabeli 2 real 3 on tehnilise puhtusastmega ammooniumnitraat (350/2500). Sellel real olevaid piirväärtusi kohaldatakse ammooniumnitraadi vesilahuste suhtes, mille ammooniumnitraadi sisaldus on üle 80 massiprotsendi ning ammooniumnitraadi ja ammooniumnitraadi segude suhtes, milles ammooniumnitraadipõhise lämmastiku sisaldus on:

- a) vahemikus 24,5–28 massiprotsenti ja mis sisaldab kuni 0,4 % põlevaid aineid;
- b) üle 28 massiprotsendi ja mis sisaldab kuni 0,2 % põlevaid aineid.

10. Tabeli 2 real 4 on ammooniumnitraat (10/50) ehk nõuetele mittevastavad ained ja väetised, mis ei läbi detonatsioonitesti. Sellel real olevaid piirväärtusi kohaldatakse järgmistel juhtudel:

- a) tootmisprotsessi käigus kõrvaldatud materjal, ammooniumnitraat ja ammooniumnitraadi segud, ammooniumnitraadipõhised lihtväetised ning märkustes 8 ja 9 osutatud ammooniumnitraadipõhised kompleksväetised ja väetiste segud, mille lõppkasutaja tagastab või on tagastanud tootjale, saatnud ajutiseks ladustamiseks või ümbertöötlemiskäitisele ümbertöötlemiseks, korduvkasutamiseks või töötlemiseks ohutuks kasutamiseks, sest need ei vasta enam märkuste 8 ja 9 nõuetele;
- b) märkuse 7 punktis a ja märkuses 8 nimetatud väetiste suhtes, mis ei vasta enam määruse (EÜ) nr 2003/2003 lisa III-2 nõuetele.

11. Tabeli 2 real 5 on kaaliumnitraat (5000/10000). Sellel real olevaid piirväärtusi kohaldatakse selliste granuleeritud/mikrogranuleeritud kaaliumnitraadipõhiste kompleksväetiste suhtes, mille omadused on sama ohtlikud kui puhtal kaaliumnitraadil.

12. Tabeli 2 real 6 on kaaliumnitraat (1250/5000). Sellel real olevaid piirväärtusi kohaldatakse selliste kristalliliste kaaliumnitraadipõhiste kompleksväetiste suhtes, mille omadused on sama ohtlikud kui puhtal kaaliumnitraadil.

13. Vääristatud biogaasi võib klassifitseerida tabeli 2 rea 18 alla, kui seda on töödeldud vastavalt puhastatud ja vääristatud biogaasile kohaldatavatele standarditele, millega tagatakse maagaasile vastav kvaliteet, kaasa arvatud metaanisialdus, ning kui selle hapnikusisaldus ei ületa 1 %.

14. Polüklorodibensofuraanide (CDF) ja polüklorodibensodioksiinide (CDD) koguste arvutamiseks kasutatakse direktiivi 2012/18/EL I lisa märkuste punktis 20 viidatud rahvusvaheliselt tunnustatud toksilisuse ekvivalentkordajaid (TEF):

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) TEF (2005)			
Polüklorodibensodioksiinid	TEF	Polüklorodibensofuraanid	TEF
2,3,7,8-TCDD	1	2,3,7,8-TCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDD	1	2,3,4,7,8-PeCDF	0,3
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1	1,2,3,7,8-PeCDF	0,03
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1	1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1	1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01	1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
OCDD	0,0003	2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
		1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
		1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
		OCDF	0,0003

TEF tabelis kasutatakse erinevate isomeeride kirjeldamiseks järgmisi lühendeid: T = tetra, P = penta, Hx = hekso, Hp = hepta ja O = okta.

15. Kui ohtlik aine kuulub ka tuleohtlike vedelike ohukategooriasse P5a või P5b, siis kohaldatakse madalaimat piirkogust.

ⁱ 15,75 massiprotsenti ammooniumnitraadipõhist lämmastikku vastab 45%-le ammooniumnitraadile.

ⁱⁱ 24,5 massiprotsenti ammooniumnitraadipõhist lämmastikku vastab 70%-le ammooniumnitraadile.

ⁱⁱⁱ 28 massiprotsenti ammooniumnitraadipõhist lämmastikku vastab 80%-le ammooniumnitraadile.